

Z LEŚNEGO ŚWIATA

Nr 2/2018 (103)

NIEMCY: Leśnicy zadowoleni z nowej koalicji

Niemiecki Związek Leśników (BDF) z zadowoleniem przyjął fakt podpisania po ponad 4 miesiącach od wyborów umowy koalicyjnej między CDU/CSU i SPD, która ma być podstawą dla utworzenia nowego rządu federalnego. Leśnicy pozytywnie oceniają decyzję o umiejscowieniu Centrum Kompetencji dla Lasów i Drewna w strukturach Ministerstwa Żywności i Rolnictwa (BMEL), co jest zgodne z postulatami sformułowanymi przez BDF przed wyborami. Wprawdzie w umowie koalicyjnej lasom i leśnictwu poświęcono zaledwie 10 linijek tekstu (czyli 0,12 % całości), co wobec 30 % powierzchni zajmowanej przez lasy, wygląda bardzo skromnie, jednak treść zapisów odbierana jest jako korzystna dla tego sektora. Koalicja deklaruje kontynuację programu Leśna Strategia 2020, uzupełnioną o zagadnienia różnorodności biologicznej. Przewodniczący BDF Ulrich Dohle podziękował też za deklarację wydania federalnego rozporządzenia ws odszkodowań. Przy okazji, leśnicy sugerują, iż wobec znaczenia sektora dla całego kraju, mogłoby to znaleźć odbicie w rozszerzeniu nazwy ministerstwa o „leśny” człon, czyli jej zmianę na: Ministerstwo Żywności, Rolnictwa i Leśnictwa (BMELF).

Źródło: www.bdf-online.de (TZ)

UE, KANADA: W kierunku lepszego zarządzania w leśnictwie

Jednym z celów, jakie postawiła przed sobą Unia Europejska, jest zbudowanie – do 2020 roku – odpornych ekosystemów leśnych, które zapewnią zrównoważone i efektywne wykorzystanie zasobów bez uszczerbku dla środowiska naturalnego. Ale co z realizacją tych celów, w kontekście sygnalizowanych przez wielu badaczy zmian klimatu? Dlatego też, UE sfinansowała interdyscyplinarny projekt badawczy w trakcie którego przeanalizowano reakcje ekosystemów leśnych na potencjalne zmiany klimatu i połączono istniejącą już wiedzę na temat innowacyjnego zarządzania lasami z nowymi metodami planowania. Projekt bazował na wymianie wiedzy pomiędzy ośrodkami badawczymi i instytucjami zajmującymi się leśnictwem z Europy i Kanady. W trakcie realizacji projektu udało się ustalić,

że w ostatnich dekadach nowe zalesienia odegrały niezwykle istotną rolę w równoważeniu emisji dwutlenku węgla. Okazało się też, że bioróżnorodność nie zapewnia ochrony przed negatywnymi skutkami anomalii klimatycznych. Natomiast paleobotaniczne badania skamieniałych pyłków z tajgi w Ameryce Północnej ujawniły, że dynamika rozwoju różnorodności w tych lasach na wschodzie kontynentu jest inna niż na zachodzie. Badacze wyjaśnili też, dlaczego podejście bazujące na złożonych systemach adaptacyjnych jest najlepszym rozwiązaniem zapewniającym oparte na ekosystemowej wiedzy wyniki, które wspomogą zarządzanie lasami wrażliwymi na zmiany klimatu.

Źródło: cordis.europa.eu (HS)

NIEMCY: Dolna Saksonia po huraganie

Dolna Saksonia spośród wszystkich niemieckich krajów związkowych ucierpiała najsilniej podczas styczniowego huraganu „Friederike”. Uszkodzonych zostało 2,2 mln m³ drewna co stanowi ponad ¼ wszystkich strat w Niemczech. Z tej puli 1 mln m³ dotyczy lasów państwowych a 1,2 mln m³ – prywatnych i wspólnotowych. Wielu właścicieli straciło ekonomiczną podstawę bytu, zwłaszcza tam, gdzie szkody miały charakter wielkopowierzchniowy. Nietknięte pozostały tylko pojedyncze świerki, reszta jest powalona całkowicie lub złamana w połowie długości, na ziemi znajduje się płatanina powalonych pni. Z porządkami trzeba się spieszyć, aby zdążyć przed nastaniem wiosny i zagrożeniem od strony kornika. Wykorzystywane jest tu doświadczenie zebrane podczas usuwania szkód po „Cyrylu” z 2007 roku. Minister Leśnictwa Dolnej Saksonii, Barbara Otte-Kinast odwiedziła 5 lutego obszary dotknięte huraganem w rejonie Northeim, zapowiadając pomoc publiczną dla poszkodowanych właścicieli. Dotychczas podjęte decyzje polityczne polegają na czasowym obniżeniu stawki podatku od sprzedaży drewna, podwyższeniu dopuszczalnego tonażu ciężarówek wywożących drewno do 44 ton oraz wsparciu finansowym państwa dla prac odnowieniowych i naprawy dróg leśnych.

Źródło: www.forstpraxis.de (TZ)

NIEMCY: Czy wilk dołączy do listy zwierząt łownych?

Zaledwie 20 lat temu w Niemczech nie było wilków, po tym jak gatunek ten został wytępiony na początku XX wieku. Jednak w ostatnich dniach w niemieckim parlamencie pojawiła się propozycja aby polowanie na te drapieżniki zostało zalegalizowane. Jak tłumaczą deputowani wnioskodawcy z Partii Wolnych Demokratów (FDP) koncepcja dopuszczenia odstrzału wilków na terenie Niemiec powstała na fali rosnącej liczby zgłoszeń o populacji wilków która, zaczyna się rozwijać szczególnie w obszarach osadnictwa ludzkiego. Poseł Karlheinz Busen z FDP argumentował: "Populacja wilków jest większa niż przyznaje rząd. Niekontrolowany wzrost jest poważnym zagrożeniem dla ludzi i zwierząt hodowlanych". Na chwilę obecną propozycja FDP nie ma zbyt wielkiego poparcia. Krytykowana jest otwarcie przez konserwatystów, którzy twierdzą, że niewiele zrobiono aby załagodzić konflikt pomiędzy rolnikami a wilkami. W opozycji jest też społeczność myśliwych, która podziela pogląd, że wilki nie stanowią zagrożenia dla ludzkiej populacji. Na tę chwilę FDP nie ma tyle głosów, aby samodzielnie zmienić prawo łowieckie i będzie musiała uzyskać poparcie od innych stron, jeśli inicjatywa ma zostać przyjęta. Czas pokaże czy uda się jej wejść w koalicję z drobniejszymi partiami w Bundestagu i przegłosować swoje pomysły.

Źródło: www.telegraph.co.uk (HS)

SZWECJA: Wzrost powierzchni objętej cięciami rębny

Powierzchnia zgłoszonych obszarów cięć rębnych wyniosła w 2017 r. 258 880 ha, co oznacza wzrost o 8% w stosunku do 2016 r. Obszar ten zwiększył się w 18 z 21 okręgów. Zgłoszona powierzchnia wzrosła w przypadku "indywidualnych właścicieli" o 13 %. Dla "innych właścicieli" wielkość ta była prawie niezmienną w porównaniu z 2016 r. Jeśli brać pod uwagę gospodarcze lasy górskie, powierzchnia ta zmniejszyła się w 2017 r. i wyniosła 3 194 hektary w porównaniu z 4 003 hektarami w 2016 r. Natomiast zgłoszona powierzchnia w lasach liściastych powiększyła się w 2017 roku o 9 procent i wyniosła 1559 ha.

Zgłoszenia i wnioski o pozwolenie na użytkowanie rębne w lasach gospodarczych o funkcji dominującej innej niż produkcja drewna, objęty ogółem 7 004 ha. Z tego wnioski o pozwolenie na użytkowanie rębne w lasach górskich i cennych lasach liściastych dotyczyły niewielkich obszarów, odpowiednio 50 i 73 ha.

Źródło: www.skogsstyrelsen.se (KJ)

BIAŁORUŚ: Rozwój turystyki łowieckiej

Na odbywających się na przełomie stycznia i lutego międzynarodowych targach JAGD & HUND 2018 w Dortmundzie (Niemcy) pracownicy Ministerstwa Leśnictwa Białorusi przedstawili możliwości turystyki myśliwskiej w ich kraju. Białoruscy specjaliści odbyli robocze spotkania z szefami firm turystycznych z Niemiec, Bułgarii, Rosji, Polski, Szwecji, Francji, Włoch, Anglii, a także z niemieckimi myśliwymi. W wyniku negocjacji Białorusini podpisali kilka długoterminowych umów o współpracy z niemieckimi organizatorami wycieczek. Doszło także do podpisania umów m. in. na organizację polowań na żubry we współpracy z państwowym przedsiębiorstwem Biełgosochota.

Białoruskie Ministerstwo Leśnictwa w ostatnim czasie intensyfikuje działania, aby przyciągnąć zagranicznych myśliwych, uruchamiając np. nowoczesne łowiska, remontując istniejące obiekty i poszerzając listę usług. Działania te już dziś przynoszą wymierne korzyści. W samym 2017 r. zagraniczni myśliwi wygenerowali około 25% dochodu z tzw. ferm myśliwskich powiązanych z Ministerstwem Leśnictwa.

Źródło: eng.belta.by (HS)

FINLANDIA: Czego ludzie oczekują od lasów?

Duże oczekiwania związane są z nowymi badaniami dotyczącymi stosunku Finów do lasów i leśnictwa. Nie tylko naród, ale także każdy Fin postrzega lasy na kilka równoległych sposobów, które mogą się znacznie od siebie różnić, co jest trudne do zaakceptowania przez sektor leśny. Powszechnie twierdzi się, że coraz więcej właścicieli lasów nie postrzega swoich lasów wyłącznie jako źródła korzyści finansowych. Czy jednak był to zwykły zysk finansowy, do którego zmierza większość z nich? Pogląd ten może być czymś, co wyobrażają sobie profesjonaliści zajmujący się leśnictwem i po raz pierwszy, w wyniku badań, może zostać uznany za nieprawdziwy. Badanie przeprowadzone przez Fińskie Muzeum Leśne Lusto, Fińskie Towarzystwo Leśne oraz firmę badawczo-informacyjną i konsultingową Kantar TNS obejmuje dwie fazy. Pierwsza faza miała na celu kompleksową identyfikację postaw, jakie ludzie mogą mieć wobec lasów. Zakres postaw został zbadany za pomocą 18 częściowo ustrukturyzowanych wywiadów. W następnej fazie przeprowadzone zostanie badanie opinii 1200 respondentów w celu określenia stopnia rozpowszechnienia różnych postaw.

Źródło: www.forest.fi (KJ)

KANADA: Czas na zmiany w sektorze leśnym Kolumbii Brytyjskiej

Na stronach internetowych pisma „Vancouver Sun” Bob Williams dzieli się swoją krytyczną, ale jednocześnie optymistyczną opinią na temat stanu obecnego i perspektyw leśnictwa w kanadyjskiej prowincji Kolumbia Brytyjska.

Był czas, kiedy rząd prowincji brał czynny udział w zarządzaniu lasami publicznymi i nadzorował działalność firm prywatnych w sektorze. Wszystko zaczęło się zmieniać w połowie lat siedemdziesiątych, a zmiany przyspieszyły w ciągu ostatnich 20 lat. W tym czasie zamknięto około 100 tartaków, zniknęło ponad 22 000 miejsc pracy w przemyśle leśno-drzewnym. Przyczyn upadku Williams upatruje przede wszystkim w trwającym dziesięciolecia transferze kompetencji w zakresie zarządzania lasami publicznymi od rządu regionalnego do korporacji. Aby zmienić zły stan rzeczy, potrzeba nowego modelu zarządzania, przyjęcia przez ustawodawcę „karty leśnej” sankcjonującej wizję leśnictwa na poziomie prowincji, zasady zrównoważonego rozwoju, standardy i cele gospodarki leśnej. Należałoby też wprowadzić urząd naczelnego leśnika (Forester General) współpracującego z lokalną administracją leśną.

Bob Williams był związany z przemysłem leśnym Kolumbii Brytyjskiej przez pięć dekad, m.in. jako minister ziemi, lasów i zasobów wodnych w rządzie prowincji.

Źródło: vancouver.sun.com/opinion (MK)

FINLANDIA: Prognoza szkód powodowanych w lasach przez śnieg

Nowoczesna technologia nie jest w stanie zapobiec uszkodzeniom spowodowanym przez śnieg, ale umożliwia ich prognozowanie, dzięki czemu uszkodzone drzewa można znaleźć i pozyskać bezpiecznie i wydajnie. Na początku tej zimy firma leśna Tornator, jeden z największych właścicieli lasów w Finlandii, sporządziła prognozę szkód powodowanych w lasach przez śnieg, opierając się na dość prostych danych bazowych. "Wykorzystaliśmy dwa źródła: dane o zasobach leśnych i wysokości terenu", mówi Kimmo Kortelainen z Tornatora. "Interesowały nas prawie dojrzałe i starsze lasy sosnowe położone powyżej pewnej wysokości nad poziomem morza. Uszkodzenia mogą również wystąpić w lasach świerkowych na wysokości 240 metrów lub więcej". Jak dotąd dokładność prognozy nie jest znana. Może być więcej uszkodzeń od śniegu przed wiosną, więc prognoza może być oceniona dopiero w dalszej części roku. Do określenia rzeczywistych uszkodzeń lasów można wykorzystać teledetekcję. W tej chwili

Tornator bada różne metody i ocenia ich przydatność. Żadna nie sprawdza się dobrze w warunkach zimowych na północy. W dni pochmurne jest za mało światła, a kiedy nie ma chmur, słońce jest bardzo nisko, nawet w najwyższym punkcie, co oznacza zbyt ostry kąt padania światła a śnieg na drzewach i cienie, które rzucają, bardzo ograniczają widoczność. Państwowa firma leśna Metsähallitus do oceny szkód wykorzystuje helikoptery. Jest to jednak kosztowne, o ile nie ma wystarczająco dużych, rozległych obszarów do zbadania, takich jak ma Metsähallitus. Tornator rozpocznie ocenę szkód w marcu lub kwietniu.

Źródło: www.forest.fi (KJ)

USA, KONGO: Pożary źródłem azotu

Naukowcy z Uniwersytetu na Florydzie odkryli, że duże pożary oraz wysoki depozyt azotu z tym związany miał istotny wpływ na ekologię i biochemię lasów centralnej Afryki. Badanie przeprowadzono w rejonie Kotliny Konga. Pożary w tym regionie były rezultatem wypalania pod uprawy lub wyładowań atmosferycznych. Zebrane próbki zostały poddane badaniom spektrometrem. Znalezione w nich ślady związków aromatycznych pochodzą bez wątpienia z rejonów objętych w przeszłości dużymi pożarami i stanowią dowód na ich związek z depozytem substancji organicznych. Nagłe dostarczenie bardzo dużych ilości azotu do gleby mogło spowodować rozkwit gatunków szybko rosnących.

Źródło: www.sciencedaily.com (BK)

PERU: Wpływ polowań na rozmnażanie drzew

W zachodniej Amazonii 2/3 gatunków drzew rozmnaża się dzięki nasionom roznoszonym przez ssaki: małpy lub tapiry oraz ptaki: tukany, penelopy i gruchacze. Przenoszenie nasion na duże odległości przeciwdziała ich przestrzennej koncentracji, która grozi zaatakowaniem ich populacji przez owady, grzyby, bakterie, wirusy i pasożyty. Zagrożeniem dla tej strategii są myśliwi, zmniejszający populację zwierząt odpowiedzialnych za przenoszenie zarodników. Badania przeprowadzone przez naukowców z UCOnn i San Diego Zoo Institute for Conservation and Research na obszarze 80 000 km² w dorzeczu Madre de Dios w południowo-wschodnim Peru wykazały że gdy liczebność gatunków przenoszących nasiona zmniejsza się, ich rolę przejmują inne gatunki zwierząt, które dotąd przegrywały konkurencję o siedlisko i pożywienie. Nie wiadomo jednak, na ile strategia ta rekompensuje straty powodowane polowaniami.

Źródło: www.sciencedaily.com (TH)

USA: Drewno wytrzymałsze niż stal?

Odpowiedni dobór substancji chemicznych i temperatury jest w stanie zamienić drewno w materiał znacznie twardszy i wytrzymałszy od stali. Materiał ten może w przyszłości zastąpić plastik i metal w produkcji samochodów i budownictwie. Szukając sposobu na utwardzenie drewna zespół naukowców z Uniwersytetu w Maryland pod kierownictwem profesora Li Tenga zmodyfikował jego porowatą strukturę. Próbkę drewna różnych gatunków poddano gotowaniu w roztworze wodorotlenku sodu i siarczynu sodu przez siedem godzin. Celuloza zawarta w drewnie nie uległa uszkodzeniu, podczas gdy wyflukane zostały inne substancje, m.in. lignina, która odpowiedzialna jest za związanie celulozy. Następnie drewno zostaje sprasowane w temperaturze 100 stopni Celsjusza przez całą dobę. Najlepsze wyniki uzyskano po wyflukaniu około 45% zawartości ligniny.

Zespołowi Li Tenga udało się osiągnąć wytrzymałość i twardość odpowiednio czterdziestokrotnie i stutrzydziestokrotnie większą niż ta, właściwa dla materiału wejściowego. Pięciokrotna warstwa tego materiału o grubości 3 mm była w stanie powstrzymać pocisk o wadze 46 gramów, lecący z prędkością 30 metrów na sekundę.

Źródło: www.nature.com (TH)

AUSTRALIA: Zachęcają do pracy w lasach

Od dłuższego czasu leśnictwo w Australii boryka się z brakiem ludzi do pracy. Nie pomaga w tym nawet fakt, że jest to sektor dynamiczny i dobrze wynagradzający swoich pracowników.

By wyjść temu naprzeciw w rejonie Gippsland zorganizowano ośrodek promujący walory pracy w lasach Australii. Jest to inicjatywa skierowana głównie do studentów - przyszłych adeptów tej sztuki i przyszłych pracowników wielu dużych firm tego rynku. Odwiedzający mają okazję przyrzeć się różnym aspektom swojego przyszłego zawodu a tym samym dokładniej wyobrazić sobie poszczególne etapy potencjalnej kariery zawodowej.

Źródło: www.timberbiz.com (BK)

ROSJA: Wypadek na polowaniu

Polowanie w syberyjskich ostępach okazało się dla dwóch rosyjskich myśliwych istną walką o przetrwanie, po tym jak jeden z nich został ranny w wypadku na skuterze śnieżnym. Jego towarzysz umieścił go w opuszczonej chacie i wyposażony jedynie w narty biegówki, udał się w stronę najbliższych osad, celem sprowadzenia pomocy, gdyż jego telefon komórkowy znajdował się poza zasięgiem. Warto dodać, że nie zabrał ze sobą namiotu ani żywności. Po dziesięciu godzinach (około południa czasu miejscowego) dotarł do miejscowości Lel i natychmiast rozpoczęto akcję ratowniczą, w której wzięły udział helikoptery. Po trzech godzinach, dzięki pomocy miejscowych myśliwych udało się odnaleźć opuszczoną chatę, ale wylądowanie w pobliżu helikopterem nie było możliwe, ze względu na gęsty drzewostan i głębokie zasy. Dopiero po godzinie udało się zabrać go do szpitala. Akcji ratunkowej nie ułatwiały trudne warunki pogodowe. Mężczyzna miał obrażenia głowy i odmrożenia nóg, lecz jego życiu nie zagraża już niebezpieczeństwo.

Źródło: www.rt.com/news (TH)

JAPONIA: Restauracja inna niż wszystkie

Tokio słynie na całym świecie z restauracji oferujących wyśmienite potrawy różnego typu. Aby przyciągnąć klienta, trzeba wykazać się nie lada pomysłowością. Restauracja o nazwie „Nikunotoriko” znajduje się około trzech minut od Dworca Kolejowego w Roppongi (Tokio) na linii Toei – Oedo. Do specjalności zakładu należy m.in. yaniku, kimchi i bibimbap. Ceny sięgają 6000 jenów (\$56) za porcję. Na pierwszym piętrze znajduje się pomieszczenie stylizowane na Kanion Antylopy (Arizona) z ręcznie wykonanymi płaskorzeźbami i malowidłami. Na drugim piętrze znajduje się sala ze stalowymi prętami imitującymi drzewa. Cała aranżacja (temperatura, wilgotność, dźwięki, oświetlenie) ma sprawiać wrażenie, jakby klienci ucztowali w typowym dla Japonii lesie mieszanym strefy umiarkowanej. Restaurację zaprojektowało biuro architektoniczne Ryoji Ledokoro.

Źródło: www.lonelyplanet.com (TH)